

Styrkveitingar árið 2017

Úthlutun 15. febrúar

Flokkur A Námsstyrkir – til doktorsnáms

Cari Debra Covell verkfræðingur
Doktorsnám við Háskólann í Reykjavík

Data Fusion for Geothermal Reservoir Characterization

Markmið verkefnisins er að beita aðferðum líkindareikninga til að meta óvissu við líkön af jarðhitageymum.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Darri Eypórsson verkfræðingur
Doktorsnám við Háskóla Íslands og University of Washington, Seattle, USA

Greining á forspáanleika skammtíma- til árstíðabundinnar snjóleysingar í mismunandi eðlisólíkum jökul- eða snæviþöktum vatnasviðum

Rannsakaður verður forspáanleiki afkomu og massajafnvægis jökla og snjóþekja með það að markmiði að spá fyrir um afrennsli vegna leysinga.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Gunnar Örn Símonarson verkfræðingur
Doktorsnám við Chalmers tækniháskólann í Gautaborg

Þróun á örgljúpum ljóshvötum til framleiðslu á kolefnisjöfnuðu eldsneyti

Verkefnið snýr að þróun ljóshvata sem knýr efnahvörf og breytir koltvísýringi í metanól.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Haldóra Guðmundsdóttir verkfræðingur
Doktorsnám við Stanford háskóla í Kaliforníu, USA

Hönnun spálíkana fyrir jarðhitaauðlindir sem byggja á tölfræðilegu og vélrænu námi

Verkefnið snýst um hvernig nýta megí framleiðslugögn úr jarðvarmavirkjunum til að útbúa spálíkön sem hámarka afkastagetu virkjana og tryggja um leið ábyrga nýtingu úr jarðhitasvæðunum.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Óðinn Melsted sagnfræðingur

Doktorsnám við Háskólann í Innsbruck, Austurríki

Icelandic Energy Regimes: Fossil Fuels, Renewables and the Path to Sustainability, 1940 – 1990

Í ritgerð sinni ætlar Óðinn að fjalla um afkolunarferli í íslenskum orkubúskap á árunum 1940 – 1990, skýra hvers vegna breytingar urðu og hvað önnur ríki gætu lært af reynslu Íslendinga.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Susanne Claudia Möckel landfræðingur

Doktorsnám við Háskóla Íslands

Lífrænt efni í íslenskum mýrum og uppruni kolefnis í jarðvegi: myndunarskilyrði, stöðugleiki og niðurbrot

Markmið verkefnisins er að rannsaka myndun lífrænna efna og kolefnis í mójörð, stöðugleika þeirra og niðurbrot, og kanna hvaða umhverfisþættir hafa áhrif þar á.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Til meistaranáms

Agnes Linnét verkfræðingur

Meistaránám við Konunglega tækniháskólann í Stokkhólmi

Blöndulundur – Áhrif á íslenska flutningskerfið og möguleikar í kerfisþátttöku

Verkefnið snýst um gerð líkans af fyrirhuguðum vindmyllum við Blöndu, aðlaga það kerfislíkani Landsnets og greina áhrif myllulundarins á kerfið og rekstur þess.

Styrkur 600.000,- kr.

Bjarni Páll Hauksson verkfræðingur

Meistaránám við Tækniháskólann í Kaupmannahöfn

Ný tegund víðstýringa sem metur stöðugleika í raforkukerfi með lágt tregðuvægi.

Markmið verkefnisins er að sannreyna með prófunum og hermunum nýja aðferðafræði til að meta stöðugleika raforkukerfis og bregðast við truflunum.

Styrkur 600.000,- kr.

Nicholas Mark Randall verkfræðingur

Meistaránám við University of Southern Maine, USA

Phasor Measurement Unit (PMU) – based model for advanced diagnosis of generator power systems

Markmið verkefnisins er að þróa aðferðir til að segja fyrir um og líkja eftir hegðun rafala í samtengdu rafkerfi og nota þær til að greina vandamál sem upp gætu komið í landsneti okkar.

Styrkur 600.000,- kr.

Sigríður Rós Einarsdóttir umhverfishagfræðingur

Meistaránám við Háskóla Íslands

Skilyrt verðmætamat á Búrfellslundi

Markmið þessa verkefnis er að leggja hagrænt mat á umhverfisáhrif Búrfellslundar. Kannaður verður greiðsluvilji þeirra sem vilja vernda það landsvæði þar sem áætlað er að reisa Búrfellslund.

Styrkur 600.000,- kr.

Þórir Bjarni Traustason verkfræðingur

Meistaránám við Háskóla Íslands

Bestun á leiðarvali safnæða fyrir jarðvarmaorkuver

Markmið verkefnisins er að gera fræðilega úttekt og þróa verkfæri fyrir hönnun safnæða jarðvarmaorkuvera með hliðsjón af þrýstifalli, sjónmengun og kostnaði.

Styrkur 600.000,- kr.

Flokkur B Verkefnastyrkir

Styrkt var 21 verkefni. Heildarupphæð styrkjanna nemur 49,45 milljónum króna. Verkefni eru mjög fjölbreytt, flest á sviði náttúru- og umhverfisrannsókna og nokkur um nýjungar í tækni. Listi yfir þessi verkefni fer hér á eftir.

Styrkir til rannsóknarverkefna

Andri Stefánsson, Háskóla Íslands

Uppruni og efnahvörf kolvetnissambanda í jarðhitakerfum

Markmið verkefnisins er að rekja uppruna og efnahvörf kolvetnissambanda í jarðhitakerfum með mælingum á styrk og C-13 samsætuhlutföllum efnasambanda kolefnis í jarðhitavökva.

Styrkur 3.000.000,- kr.

Bryndís Marteinsdóttir, Háskóla Íslands í samstarfi við Stokkhólmsháskóla

Plöntur í hlýnandi heimi

Markmið verkefnisins er að rannsaka áhrif sem hlýnandi jarðvegur hefur á norðlægjar plöntur. Dæmi eru tekin af plöntunum músareyra og hrafnaklukka.

Styrkur 2.000.000,- kr.

Brynhildur Davíðsdóttir, Háskóla Íslands

Sustainability assessment of electro-mobility transition

Markmið verkefnisins er að kanna áhrif aukinnar notkunar rafdrifinna farartækja á landsnet raforkudreifingar hér á landi.

Styrkur 2.000.000,- kr.

Ester Ýr Jónsdóttir, Háskóla Íslands

NaNO námsefni – ORKA (eða Náttúruvísindi á nýrri öld og kynning þeirra fyrir almenningi)

Markmið verkefnisins er að skrifa námsefni um orkumál til að kynna orkurannsóknir fyrir almenningi og fjalla um sjálfbæra nýtingu orkuauðlinda með áherslu á nýsköpun og tækni og fjölbreytni starfa í orkugeiranum.

Styrkur 3.600.000,- kr.

Guðrún Gísladóttir, Háskóla Íslands í samstarfi við Skógrækt ríkisins.

Hví er hér svo berangurslegt? Eðli og ástæður umhverfisbreytinga í Austur Húnavatnssýslu síðustu 4000 ár.

Rannsókninni er ætlað að sýna og útskýra áður óþekkta gróðurframvindu, stöðugleika umhverfis og kolefnisbúskap frá láglendi til hins eiginlega hálendis síðustu 4000 árin.

Styrkur 3.600.000,- kr.

Gunnar Þór Hallgrímsson, Háskóla Íslands

Blóðsníkjudýr í fuglum á tímum loftslagsbreytinga

Athuguð verða blóðsníkjudýr í fullvöxnum farfuglum sem koma til Íslands og kannað hvort

þau finnast einnig í staðfuglum og íslenskum ungum á fyrsta hausti.

Styrkur 600.000,- kr.

Halla Jónsdóttir, Keynatura

Koltvísýringur af jarðhitauppruna til þörungaræktunar

Markmið verkefnisins er kanna hvort fýsilegt sé að staðsetja þörungaræktun við uppsprettur koltvísýrings í jarðhitavirkjunum.

Styrkur 1.500.000,- kr.

Hrund Andradóttir, Háskóla Íslands

Impact of hydropower damming on the physics of subarctic lakes

Markmið verkefnisins er að meta hvaða áhrif breytt innrennsli, hiti og framburður hafa á strauma í lagskiptum vötnum.

Styrkur 3.000.000,- kr.

Isabel C. Barrio, Háskóla Íslands í samvinnu við Landgræðslu ríkisins

Áburður á afréttum – markvirkni við jarðvegsvernd á beitolöndum

Markmið verkefnisins er að kanna hvernig dreifing áburðar á beitolönd hálendisins gagnast til að draga úr uppblæstri jarðvegs.

Styrkur 2.500.000,- kr.

Jukka Heinonen, Háskóla Íslands

Embodied Environmental Impacts from Built Environment Development

Verkefnið snýst um að bæta aðferðir til að meta umhverfisáhrif í byggingariðnaði og beita þeim til að meta áhrif sem fylgja þróun byggðar. Einnig verður kannað hvort milda mætti umhverfisáhrif með breyttu vali byggingarefna og notkun innlendra efna í stað innfluttra.

Styrkur 3.000.000,- kr.

Kalina Kapralova, Háskóla Íslands í samvinnu við Hafrannsóknastofnun

Orsakabættir æxlunarlegrar einangrunar í samsvæða afbrigðum bleikju

Markmið verkefnisins er að kanna hvernig sérkenni afbrigða bleikju þróast og varðveitast þrátt fyrir sambýli í vötnum.

Styrkur 1.200.000,- kr.

Magnús Tumi Guðmundsson, Háskóla Íslands

Grunnstæður og tímaháður jarðhiti og tengsl hans við kvikuhreyfingar

Helstu markmið verkefnisins eru að auka skilning á skammtímabreytingum á jarðhita og tengslum þeirra við kvikuhreyfingar. Rannsaka á breytingar í jarðhita vegna grunnra innskota og samspil kviku og grunnvatns við þessar aðstæður.

Styrkur 1.300.000,- kr.

Marion Benetti, Háskóla Íslands í samvinnu við Hafrannsóknastofnun og LOCEAN stofnun Sorbonneháskóla í Frakklandi

Arctic freshwater export to the subpolar gyre: control and variability

Markmið verkefnisins er að beita greiningu á samsætum vatns til að rekja hvaðan það ferskvatn kemur sem lækkar seltu hafs á norðurslóðum.

Styrkur 500.000,- kr.

Rajesh Rupakhety, Háskóla Íslands og Jarðskjálftamiðstöðinni á Selfossi

Modelling and analysis of wind turbines for seismic safety and reliability

Markmið verkefnisins er að bæta líkan sem notað er til að meta áhrif af nálægum jarðskjálftum á vindmyllur. Í nýja líkaninu verður tekið tillit til sveigjanleika vindspáðanna, vindálags og krafta, jafnhliða hreyfingum jarðar af völdum nálægs skjálfta.

Styrkur 3.000.000,- kr.

Sean M. Scully, Háskólanum á Akureyri

Next Generation Biofuels from Protein-rich Biomass

Markmið verkefnisins er að kanna leiðir til að framleiða kolvetnaeldsneyti úr próteinríkum lífmassa með aðstoð hitakærra baktería.

Styrkur 3.600.000,- kr.

Sigrún Nanna Karlsdóttir, Háskóla Íslands í samvinnu við fyrirtækið Gerosion og Nýsköpunarmiðstöð Íslands

Material Testing and Examination of High Temperature and Pressure Deep Geothermal Well Materials

Verkefnið snýst um rannsóknir á tæringu fóðringa IDDP-1 holunnar í Kröflu og efnisfræðilegum eiginleikum borholusteypunnar.

Styrkur 3.200.000,- kr.

Sigurður Brynjólfsson, Háskóla Íslands

Hitakærar örverur til umhverfissvænnar lífefnaframleiðslu

Markmið verkefnisins er að leita að örverum sem vaxa vel í jarðgösum frá jarðhitavirkjunum og framleiða jafnframt verðmæt lífefni í nægu magni til hagnýtingar.

Styrkur 2.000.000,- kr.

Sigurður Erlingsson, Háskóla Íslands

Stífnieiginleikar jarðvegsgarða metnir með yfirborðsbylgjuaðferð

Markmið verkefnisins er nota yfirborðsbylgjur til að ákvarða skúfbylgjuhraða sem fall af dýpi í setlögum og nota hann ásamt eðlismassa til að meta stífni setlaganna við grundun og hönnun mannvirkja.

Styrkur 2.100.000,- kr.

Sunna Ólafsdóttir Wallevik, fyrirtækinu Gerosion í samvinnu við Háskóla Íslands og orkufyrirtæki.

Value Creation in Icelandic Geothermal Processes: Extraction of minerals and metals.

Markmið verkefnisins er að leita leiða til að vinna kísil og aðrar verðmætar steindir og málma úr jarðhitavökva.

Styrkur: 3.000.000,- kr.

Yan Lavallée, University of Liverpool í samvinnu við Landsvirkjun

Mechanical and permeability constraints for improved geothermal reservoir exploitation at Krafla, Iceland

Markmið verkefnisins er að gera tilraunir á bergi úr jarðhitageymi Kröflu við mismunandi hita og spennu til að öðlast betri skilning á lekt bergsins og hvernig það bregst við niðurdælingu vatns og sprunguhreyfingum.

Styrkur: 3.000.000,- kr.

Þorsteinn Þorsteinsson, Veðurstofu Íslands

Dreifing vetrarafkomu á Hofsjökli mæld með snjósjá

Megintilgangur verkefnisins er að auka þekkingu á dreifingu vetrarafkomu á Hofsjökli. Það hefur hagnýtt gildi fyrir rekstur virkjana í Blöndu og Þjórsá og þjónar einnig grunnrannsóknnum á eðli þíðjökla.

Styrkur 1.750.000,- kr.